

Spis treści

Wstęp 9

■ CZĘŚĆ I. Od sukcesu Unii Europejskiej i wspólnego rynku do kryzysu strefy euro 17

1. Unia Europejska i wspólny rynek – epokowe osiągnięcia Europy 19

2. Euro, zamierzone jako kolejny etap umocnienia UE i wspólnego rynku 25

3. Strefa euro na rozdrożu 31

■ CZĘŚĆ II. Znaczenie krajowej waluty i możliwości dostosowania kursu walutowego 37

4. Utrata konkurencyjności międzynarodowej i niemożność jej odzyskania przyczyną problemów zagrożonych gospodarek strefy euro 39

5. Konkurencyjności międzynarodowej nie należy mylić z produktywnością 45

6. Osłabienie waluty i polityka deflacyjna – dwa alternatywne mechanizmy odzyskania konkurencyjności międzynarodowej 48

7. Znaczenie dostosowania kursu walutowego (przykład wycieczki rowerowej) 55

8. Fatalne skutki obrony standardu złota poprzez politykę deflacyjną w epoce wielkiego kryzysu 60

9. Dewaluacja stanowi istotny element udanych programów dostosowawczych – wybrane doświadczenia w okresie powojennym 71

10. Przypadki, na których buduje się nadzieje na skuteczność polityki „wewnętrznej dewaluacji” 81

11. Ryzyko nadużywania dewaluacji 106

■ CZĘŚĆ III. Braku walut narodowych w Europie nie da się skutecznie zrekompensować 111

12. Poszukiwanie rozwiązań, które naprawią i umocnią strefę euro 113

13. Czy unia fiskalna może dostarczyć instrumentów dla poprawy konkurencyjności zagrożonych krajów? 119

14. Co może przynieść uelastycznienie rynku pracy? 133

15. Czy unia fiskalna może zapobiec powstawaniu w przyszłości nowych problemów z konkurencyjnością w krajach UE? 138

16. USA, państwa narodowe i zacofane regiony a możliwość funkcjonowania jednej waluty w Europie 143

17. Poziom wspólnoty właściwy dla obszaru walutowego 152

■ CZĘŚĆ IV. Czym grozi kontynuacja polityki obrony euro za wszelką cenę? 155

18. Zagrożenie dla integracji europejskiej 157

19. Konflikty z partnerami handlowymi 173

CZĘŚĆ V. Jak powrócić do walut narodowych, zachowując Unię Europejską i wspólny rynek?	187
20. Pułapka euro	189
21. Remedium na pułapkę euro: pierwsze ze strefy euro powinny wyjść Niemcy	193
22. Główne elementy proponowanej strategii kontrolowanego rozwiązania strefy euro	199
23. Wpływ proponowanej strategii na ryzyka związane z segmentacją strefy euro	205
24. Szczególna rola Europejskiego Banku Centralnego w okresie przejściowym ...	210
25. Nowy system koordynacji walutowej w Europie	218
26. Europa uniknie konfliktów z partnerami handlowymi, a Niemcy – „twardego lądowania”	224
27. Kto może zainicjować rozwiązanie strefy euro?	231
CZĘŚĆ VI. Polska perspektywa	235
28. Polska, nie łamiąc zobowiązań traktatowych, może pozostawać poza strefą euro tak długo, jak zechce	237
29. Lekcje okresu międzywojennego: olbrzymie koszty odcięcia od rynków zbytu oraz usiłowania poprawy konkurencyjności poprzez politykę deflacyjną	243
30. Znaczenie dostosowań kursowych w okresie transformacji	257
31. Argumenty o korzyściach ekonomicznych ze wspólnej waluty zakwestionowane przez doświadczenia kryzysu strefy euro	262
32. Kiedy Polska może bezpiecznie wejść do strefy euro? Stanowiska innych ekonomistów	274
33. Iluzoryczne korzyści polityczne	284
Zakończenie	293
Podziękowanie	307
Aneks 1. Manifest Solidarności Europejskiej	309
Aneks 2. Lista publikacji i wypowiedzi autorów dotyczących euro	315
Aneks 3. Informacje o autorach	319
Bibliografia	323
Spis tabel i wykresów	343
Indeks osób	345
Indeks nazw geograficznych	351
Abstract	355